

**ŠPD "UNSKO-SANSKE ŠUME" d.o.o.
Bosanska Krupa, Radnička bb**

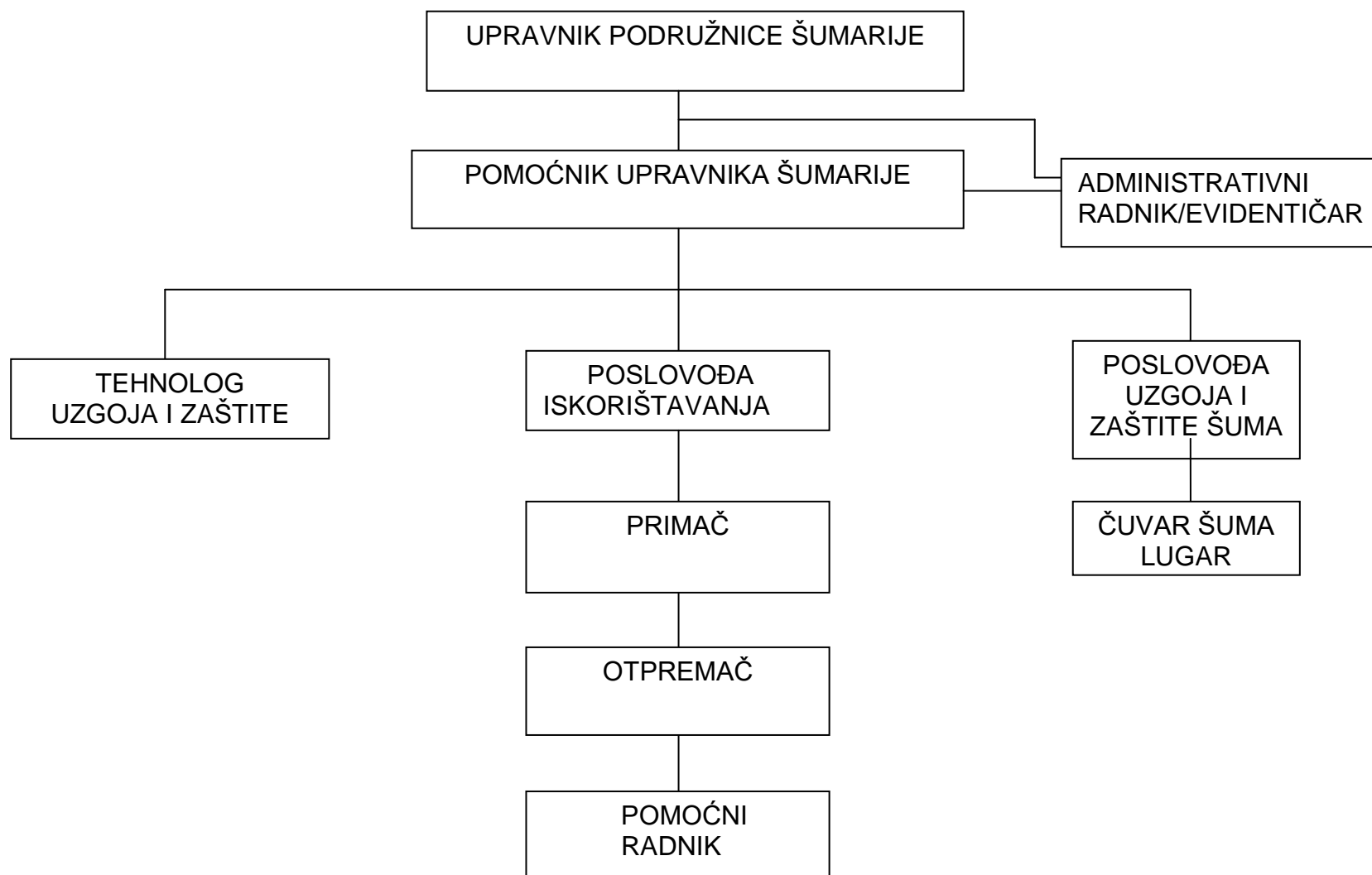
Tel: +387 37 473-668 Identifikacioni broj: 4263074140004
+387 37 473-669 Porezni broj: 11071044
Fax: +387 37 473-671 E-mail: kontakt@ussume.ba
Web: www.ussume.ba

**SAŽETAK ŠUMSKO-GOSPODARSKE
OSNOVE ZA ŠGP „DRVARSKO-dio i
BOSANSKO GRAHOVSKO-dio“**

(urađene za period važnosti od 01.01.2015-31.12.2024. god.)

ORGANIZACIONA ŠEMA PODRUŽNICE „ŠUMARIJE“ BIHAĆ

1. OPĆE KARAKTERISTIKE ŠUMSKOGOSPODARSKOG PODRUČJA „DRVARSKO-dio“ i „BOSANSKOGRAHOVSKO-dio“

1.1 Historijat šumskogospodarskih područja

Šumsko-gospodarska područja: „Drvarsko“ i „Bosanskograhovsko“ formirana su odlukom Izvršnog vijeća NR BiH (sl.list NR BiH br. 31/61).

Poslije donošenja ove odluke „Drvarsko“ Š.G.P-a sačinjavale su sljedeće gospodarske jedinice:

1. Osječenica-Kulen Vakuf – dio;
2. Osječenica-Drvar;
3. Klekovača-Drvar;
4. Potoci Resanovača – dio;
5. Klekovača-Repovac – dio;
6. Jadovnik–Drvar – dio;
7. Kamenica-Vučijak.

Nakon uspostave entitetskih i kantonalnih granica «Drvarsko» šumskogospodarsko izdjeljeno je na tri dijela:

Jedan dio koji je uspostavom kantonalne granice pripojen USK-u i dat na gospodarenje šumskoprivrednom društvu „Unsko-sanske šume“.

<i>Redni broj</i>	<i>Gospodarske jedinice</i>	<i>Odjeli</i>
1.	<i>Osječenica – Kulen Vakuf</i>	<i>1-57</i>
2.	<i>Osječenica – Drvar - dio</i>	<i>1-5, 27-39</i>
3.	<i>Kamenica – Vučijak- dio</i>	<i>23,24,33-130</i>

Šumskogospodarsko područje „Bosanskograhovsko“ pri prethodnom uređivanju šuma sačinjavale su sljedeće gospodarske jedinice:

1. Uilica 1-131;
2. Jadovnik - Grahovo 1-181;
3. Jadovnik - Drvar – dio 1-60 i 66-71;
4. Međugorje - Nuglašica 1-44;
5. Gnjat - Risovac 1-102;

Dio koji je pripao „Unsko – sanskom“ kantonu (G.J. „ Uilica“, G.J. „ Jadovnik - Grahovo“).

<i>Redni broj</i>	<i>Gospodarske jedinice</i>	<i>Odjeli</i>
1.	<i>Uilica - dio</i>	<i>1-21,22-dio,89-dio, 90, 91, 92, 93, 112-119, 120/1, 120/2,121-125,126/1, 126/2, 127-131</i>
2.	<i>Jadovnik-Grahovo – dio</i>	<i>1,2,3-dio,12-dio,13,14,15, 16</i>

1.2 Geografske i orografske karakteristike šumskogospodarskog područja

Šumskogospodarsko područje „Drvarsko“ smješteno je u zapadnom dijelu Bosne i Hercegovine. Nalazi se na južnim padinama masiva Osječenice, koje karakteriše izrazito kraški teren sa puno vrtača i kraških uvala. Najviši planinski vrh je Velika Osječenica (1795m), a najniža tačka nalazi se na rijeci Uni južno od Kulen Vakufa na 320 m nadmorske visine.

Šumskogospodarsko područje „Bosanskograhovsko“ smješteno je u jugozapadnom dijelu Bosne i Hercegovine. Obuhvata dio planina: Uilica i Jadovnik.

1.3 Klimatske karakteristike šumskogospodarskog područja

Klima oba šumskogospodarska područja je izrazito planinska koju karakterišu kratka i svježja ljeta i duge, hladne i snijegom bogate zime. U pogledu godišnje količine padavina ovo područje se nalazi pod jačim utjecajem strujanja sa mora, te godišnja količina padavina ukazuje na humidni karakter klime.

Klima sa svojim elementima (temperatura, vlaga, svjetlost, vjetar) ima u odnosu na druge faktore presudan značaj u pedogenezi i obrazovanju biljnih asocijacija. Da bi imali potpun uvid o utjecaju klime na formiranje i promjene zemljišta i vegetacije, neophodna su duža meteorološka osmatranja.

1.4 Geološko-pedološke karakteristike šumskogospodarskog područja

Za „Drvarsko“ i „Bosanskograhovsko“ šumskogospodarsko područje karakterističan je tipičan kraški reljef sa visokim krečnjačkim planinama okruženi kraškim poljima. Temeljnu podlogu čine jedri krečnjaci unutar kojih se nalaze manji kompleksi dolomita.

1.5 Vegetacijske karakteristike šumskogospodarskog područja

Pedološko i tipološko kartiranje šuma i šumskog zemljišta obavljeno je u ranijem uređajnom periodu. Na osnovu izvršenih kartiranja izrađene su pedološke i tipološke karte M= 1 : 25 000 po gospodarskim jedinicama.

Na osnovu pedološkog i tipološkog kartiranja izdvojeni su proizvodni tipovi šuma i šumskog zemljišta na osnovu kojih su formirane gazdinske klase.

Karakter vegetacije i sastav biljnih zajednica na šumskogospodarskim područjima „Drvarsko“ i „Bosanskograhovsko“, između ostalog, rezultat je i promjena sa regionalnom visinskom klimom. Na naj nižim i naj toplijim položajima zastupljene su hrastove šume kserotermnih staništa. Iznad njih je pojas bukovih, odnosno borovih šuma. Zatim su zastupljene mješovite šume bukve i jele sa ili bez smrče, te pojas subalpinskih bukovih šuma.

1.6 Hidrografske karakteristike šumskogospodarskog područja

Geološka podloga, pošto se radi o krečnjacima, ima negativan utjecaj na hidrografiju. Područje pokazuje izuzetno siromaštvo vodotocima. Najvažnija je rijeka Unac sa pritokama te rijeka Una i Krka.

1.7 Imovinsko-pravne prilike

Zakon o šumama («Sl. Glasnik Unsko-sanskog kantona 22/12) član 45. zabranjuje svaki promet državnih šuma i šumskog zemljišta koji je u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

I pored primjene zakona o šumama, zakona o uzurpacijama i zakona o eksproprijaciji, problemi na rješavanju imovinsko – pravnih odnosa i dalje su prisutni na ovom području.

Aktivnosti na rješavanju imovinsko - pravnih odnos prisutne su tek u poslije ratnom periodu, a evidencija o uzurpiranom šumskom zemljištu postoji u preduzeću na nivou referata za imovinsko pravne poslove.

Također, ne održavanjem graničnih znakova između državnog i privatnog posjeda u proteklom uređajnom periodu gdje je uključen i ratni period 1992.-1995. godine uticalo je da se stanje pogorša u smislu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, odnosno uspostavljanja granične linije između državnog i privatnog posjeda.

1.8 Minirani dijelovi ŠGP - a

Prisutnost minskih polja na ovom području, iako mala, predstavlja stalnu opasnost koju treba uvijek imati u vidu. Registriranje i ucrtavanje minskih polja na osnovne karte izvršeno je na osnovu podataka međunarodne organizacije za deminiranje «MAC», kao i saznanja pri neposrednom prikupljanju taksacionih podataka na terenu.

1.9 Ugroženost šuma

Na osnovu tipoloških i pedoloških karakteristika, može se konstatirati da se radi o području na kome preovladavaju mješovite šume koje su u pravilu stabilnije i otpornije na biotičke i abiotičke faktore. Međutim, na području Osječenice zabilježeno je masovno sušenje jele, koja je na ovom području gradila stabilne šumske zajednice, najčešće sa bukvom i smrčom. Ova pojava rezultat je: loša higijena šuma, masovna pojava parazitske nametnice – imele jele, greške u gospodarenju šuma u prošlosti i nekoliko posljednjih godina učestale suše. Posljednji u lancu ovih agenasa bili su štetni insekti, koji su već na oslabljenim biljkama prešli kritični prag brojnosti populacije i uzrokovali masovno sušenje stabala.

2. POSEBNA OGRANIČENJA U SISTEMU GOSPODARENJA NA DIJELOVIMA ŠUMSKOGOSPODARSKOG PODRUČJA OD POSEBNOG ZNAČAJA

Znatan dio površina šuma i šumskog zemljišta na šumskogospodarskom području „Drvarsko-dio i Bosanskograhovsko-dio“ zahtijevaju posebna ograničenja u sistemu gospodarenja. To se odnosi na površine šumskogospodarskog područja obuhvaćene Nacionalnim parkom Una.

2.1. Nacionalni park Una

Donošenjem zakona o Nacionalnom parku Una (sl.novine FBiH br.44/08) kao i konstituisanjem J.P.NP Una d.o.o Bihać (Odluka objavljena u sl.novinama FBiH br.71/08 osnivač F BiH) iz ŠGP odnosno G.J „Osječenice – Kulen Vakuf“, „Osječenice – Drvar“ i G.J. „Kamenica – Vučijak“ isključeno je 6325,3 ha iz redovnog gospodarenja.

Pošto JP Nacionalni park Una nije kadrovski a ni materijalno osposobljeno da vrši gospodarenje šumama između JP Nacionalni park Una i ŠPD „Unsko sanske šume“ 10.04.2012.godine potpisan je Memorandum o suradnji.

Glavni cilj Memoranduma je implementacija Zakona o Nacionalnom parku, gdje se obje strane slažu da će svojim aktivnostima doprinijeti zaštiti prirodnih vrijednosti, zaštiti ekosistema i prirodnih procesa, očuvanju biodiverziteta, staništa biljnih i životinjskih vrsta i kulturnih osobenosti.

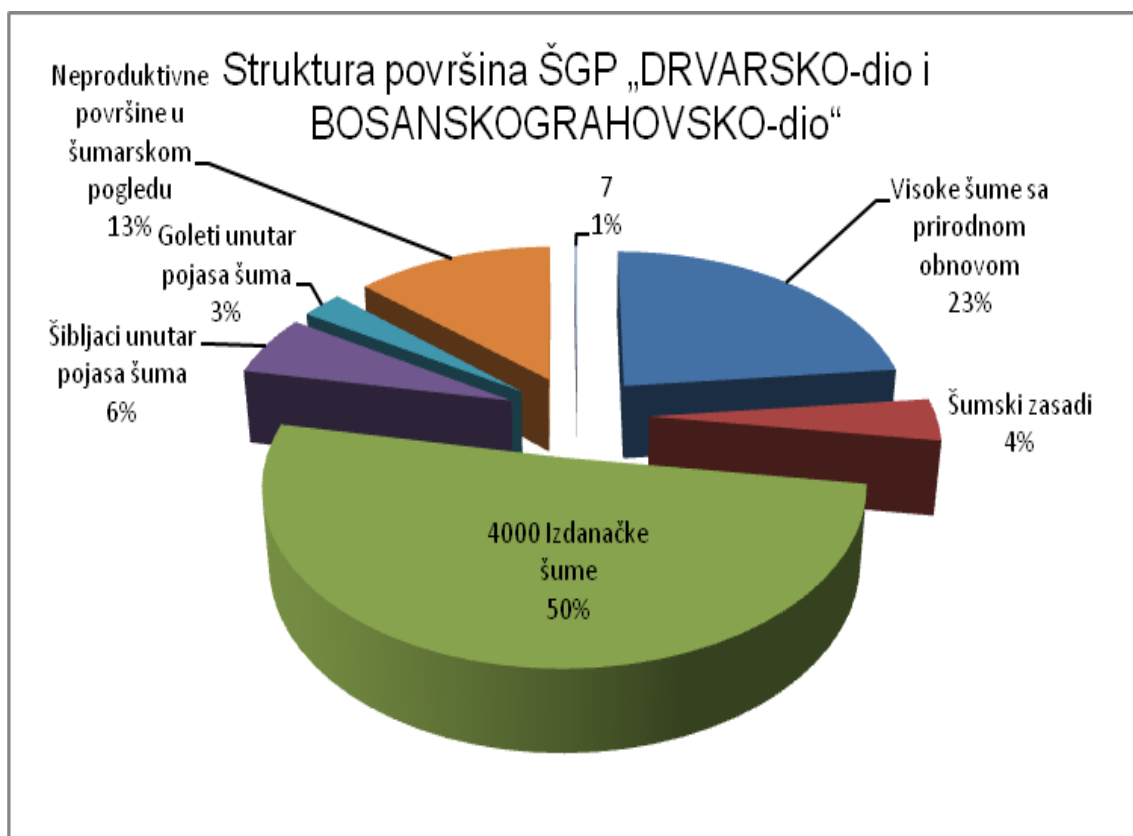
Za svaku pojedinu aktivnost, strane će potpisati poseban sporazum u kojem će jasno i detaljno odrediti: ciljeve aktivnosti, plan aktivnosti, plan troškova, stručne kadrove, vremenski rok i dodatne podatke koje smatraju korisnim i potrebnim za realizaciju aktivnosti. U narednim tabelama prikazana je struktura površina, za odjele/odsjeke obuhvaćene NP Una.

Pregled površina po širim kategorijama

Gaz. kl. po širim kategorijama	1000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	Ukupna pov. u ha
Površina u ha	491.5	732.6	2581.5	305,0	204,0	1991.9	18.8	6325.3

3. STANJE POVRŠINA

U narednom tabelarnom pregledu prikazano je stanje površina po širim kategorijama šuma, gospodarskim jedinicama i ukupno za šumsko-gospodarsko područje prema podacima iz šumsko-gospodarske osnove sa periodom važnosti od 01.01.2015. – 31.12.2024. god.

Pregled površina po širim kategorijama šuma, gospod. jedinicama za šumskogospodarsko područje

Gospodarska jedinica Kategorija šuma		Osječenica - K.Vakuf	Osječenica - Drvlar	Kamenica - Vučijak	Uilica	ŠGP "Drvarsko-dio i Bosanskograhovsko- dio"
		1	2	3	4	5
ha						
Visoke šume sa prirodnom obnovom ¹⁰⁰⁰	ne min	1569.9	829.7	480.1	1741.6	4621.3
	min	42.3		74.1	61.1	177.5
	ukupno	1612.2	829.7	554.2	1802.7	4798.8
sa proc. d.m.	ne min	1.4		791.7	38.2	831.3
	min					0
	ukupno	1.4	0	791.7	38.2	831.3
	ne min					0
	min					0
	ukupno	0	0	0	0	0
Šumski zasadi ³⁰⁰⁰	ne min	1.4		791.7	38.2	831.3
	min					0
	ukupno	1.4		791.7	38.2	831.3
	ne min	2255	623.5	5593.7	1179.7	9651.9
	min	286.2		518.9	10.8	815.9
	ukupno	2541.2	623.5	6112.6	1190.5	10467.8
Izdanačke šume ⁴⁰⁰⁰	ne min	113.8	53.4	773.3	199.5	1140
	min	18.3		58.9		77.2
	ukupno	132.1	53.4	832.2	199.5	1217.2
Šibljići unutar pojasa šuma ⁵⁰⁰⁰	ne min	45.6	24	376.2	107.9	553.7
	min			3.9		3.9
	ukupno	45.6	24	380.1	107.9	557.6
Goleti unutar pojasa šuma ⁶⁰⁰⁰	ne min	297.9	121.5	1630.4	646.3	2696.1
	min	9.5		1.7		11.2
	ukupno	307.4	121.5	1632.1	646.3	2707.3
Neproductivne površine u šumarskom pogledu ⁷⁰⁰⁰	ne min	4283.6	1652.1	9645.4	3913.2	19494.3
	min	356.3	0	657.5	71.9	1085.7
	ukupno	4639.9	1652.1	10302.9	3985.1	20580
Ukupno nesporno šumsko zemljište ¹⁰⁰⁰⁻⁷⁰⁰⁰						

Pregled površina po širim kategorijama šuma, gospod. jedinicama za šumskogospodarsko područje

Gospodarska jedinica Kategorija šuma		Osječenica - K.Vakuf	Osječenica - Drvar	Kamenica - Vučijak	Uilica	ŠGP "Drvarsko-dio i Bosanskograhovsko- dio"
		1	2	3	4	5
		ha				
8000 (Uzurpacije)	ne min	12.6	0	18.8	2.9	34.3
	min					0
	ukupno	12.6	0	18.8	2.9	34.3
SVEUKUPNO	ne min	4296.2	1652.1	9664.2	3916.1	19528.6
	min	356.3	0	657.5	71.9	1085.7
	ukupno	4652.5	1652.1	10321.7	3988	20614.3

4. PREGLED DRVNE ZALIHE, ZAPREMINSKOG PRIRASTA PO VRSTAMA DRVEĆA I KATEGORIJAMA ŠUMA

U narednim tabelarnim pregledima prikazano je stanje drvne zalihe i zapreminskog prirasta po širim kategorijama šuma za ŠGP prema podacima iz šumskogospodarske osnove urađene sa rokom važnosti od 01.01.2015. – 31.12.2024. god.

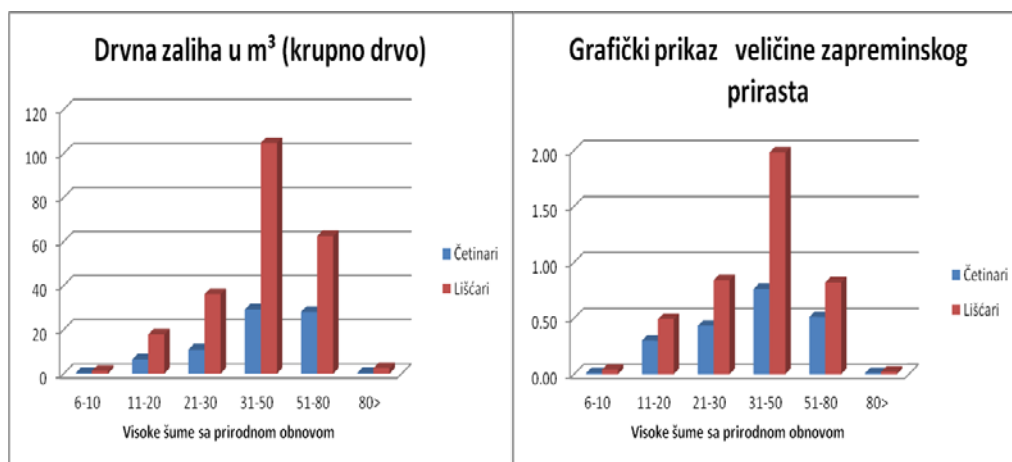
4.1 VISOKE ŠUME SA PRIRODNOM OBNOVOM

a) Drvna zaliha u m³ (krupno drvo)

Vrsta drveća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek po 1 ha	na cijeloj površini
Četinari	0.36	6.4	10.94	29.08	28.01	0.41	75.19	347479
Lišćari	1.24	17.83	36.06	104.8	62.47	2.5	224.90	1039335
Ukupno	1.60	24.22	47.01	133.88	90.48	2.91	300.09	1386813

b) Godišnji zapreminski prirast u m³(krupno drvo)

Vrsta drveća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek po 1 ha	Na cijeloj površini
Četinari	0.01	0.3	0.43	0.76	0.51	0.01	2.02	9344
Lišćari	0.04	0.49	0.84	1.98	0.82	0.02	4.19	19364
Ukupno	0.05	0.79	1.27	2.74	1.33	0.03	6.21	28707

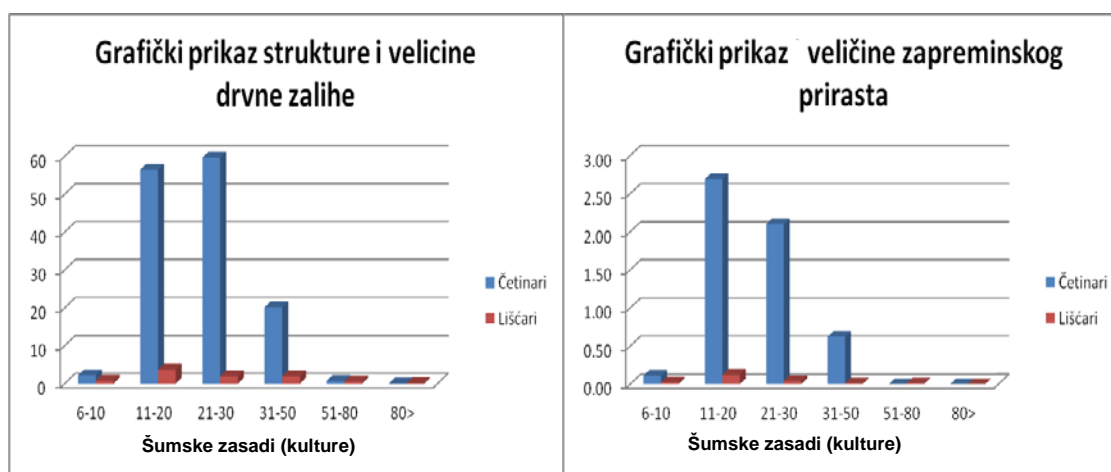
4.2. ŠUMSKE KULTURE

a) Drvna zaliha u m³ (krupno drvo)

Vrsta drveća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek	na cijeloj
							po 1 ha	površini
Četinari	2.17	56.44	59.64	20.11	0.7	0	139.06	115604
Lišćari	0.76	3.67	1.9	1.91	0.56	0.09	8.90	7398
Ukupno	2.93	60.11	61.54	22.02	1.26	0.09	147.96	123001

b) Godišnji zapreminski prirast u m³ (krupno drvo)

Vrsta drveća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek	na cijeloj
							po 1 ha	površini
Četinari	0.11	2.69	2.1	0.62	0	0	5.51	4582
Lišćari	0.02	0.12	0.04	0.01	0.01	0	0.21	172
Ukupno	0.13	2.81	2.14	0.63	0.01	0.00	5.72	4753

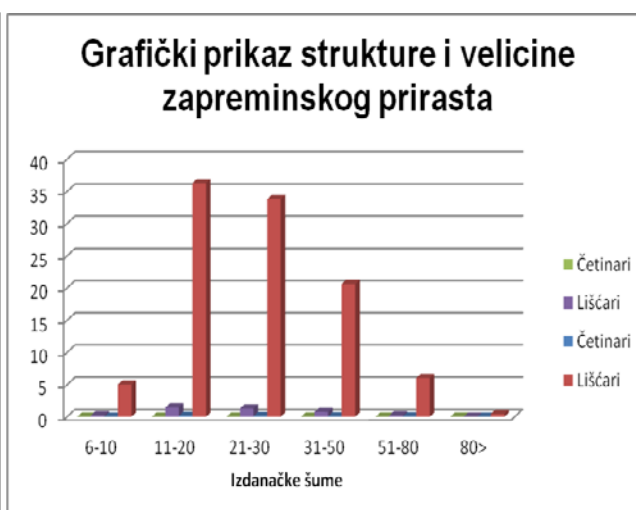
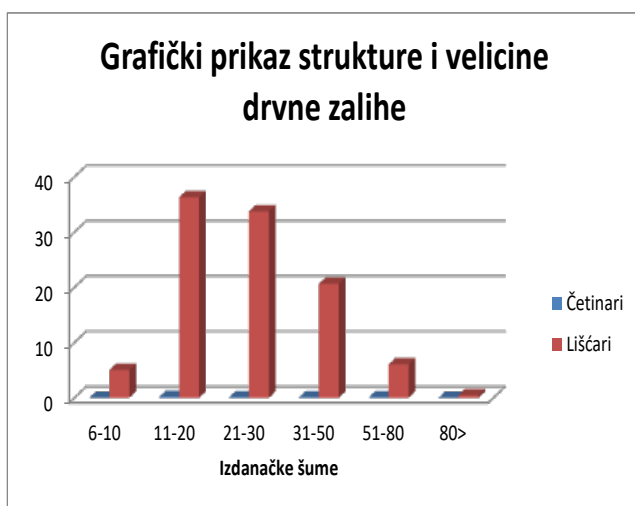
4.3. IZDANAČKE ŠUME

a) Drvna zaliha u m³ (krupno drvo)

Vrste drveća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek po 1 ha	Na cijeloj površini
Četinari	0.01	0.14	0.08	0.06	0.05	0	0.33	3212
Lišćari	5.04	36.31	33.76	20.64	6.04	0.47	102.26	987017
Ukupno	5.05	36.44	33.84	20.70	6.09	0.47	102.59	990228

b) Godišnji zapreminski prirast u m³ (krupno drvo)

Vrste drveća	Debljinska klasa u cm						Ukupno m ³	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>	Prosjek po 1 ha	Na cijeloj površini
Četinari	0	0	0	0	0	0	0	0
Lišćari	0.22	1.48	1.34	0.75	0.2	0.02	4.01	38703
Ukupno	0.22	1.48	1.34	0.75	0.20	0.02	4.01	38703

**STANJE KOMUNIKACIJA I OTVORENOSTI NA
DAN 31.12.2014. GODINE**

Gosp. jedinica	Kategorija šuma						Ukupna dužina puteva			Red. dužine (šumskih i javnih puteva)						Otvorenost u km/1000 ha					
	Vis. šume	Šum zas.	Izd. šume	Šib. i gol.	Ost. nep. pov.	Ukupno	Javn i putevi	Šum . put.	Svega	Vis. šume	Šum. zasadi	Izd. šum	Šib. i gol.	Ost. nep. pov.	Ukupno	Vis. Šum	Šum . zasadi	Izd. šum	Šib. i gol.	Ost. nep. pov.	Ukupno
Osječenica-K.V.	1612.2	1.4	2541.2	177.7	283.3	4615.8	51.27	17.42	68.69	18.76	0	34.56	3.37	1.52	58.21	11.6	0	13.6	19.0	5.4	12.6
Osječenica-Drvar	829.7	0.0	623.5	77.4	115.0	1645.6	3.35	9.92	13.27	9.90	0	2.95	0.11	0	12.96	11.9	0	4.7	1.4	0	7.9
Kamenica-Vučijak	554.2	791.7	6112.6	1164.9	1615.1	10238.5	79.59	0	79.59	0.81	9.37	24.09	15.44	6.37	56.08	1.5	11.8	3.9	13.3	3.9	5.5
Uilica	1802.7	38.2	1190.5	307.4	633.1	3971.9	15.91	16.33	32.24	19.87	0.66	7.06	1.41	0.56	29.56	11	17.3	5.9	4.6	0.9	7.4
ŠGP "Drvarskodio i Bosanskograhodio"	4798.8	831.3	10467.8	1727.4	2646.5	20471.8	150.12	43.67	193.8	49.34	10.03	68.66	20.33	8.45	156.81	10.3	12.1	6.6	11.8	3.2	7.7

5. PLANOV I CILJEVI GOSPODARENJA

Na osnovu utvrđenog stanja šuma, analize i ocjene dosadašnjeg gospodarenja i utvrđenih ciljeva gospodarenja izrađeni su planovi gospodarenja:

- * plan sječa
- * plan iskorištavanja šuma,
- * plan šumskouzgojnih radova,
- * plan zaštite šuma,
- * plan investicija.

Za svaku gazdinsku klasu utvrđuju se ciljevi gospodarenja tako da se obezbjedi trajno povećanje prinosa šuma i unaprijede općekorisne funkcije šuma.

Osnovna klasifikaciona jedinica za koju se izrađuju planovi gospodarenja je gazdinska klasa.

Planovi gospodarenja za ostale jedinice planiranja (kategorije šuma, gospodarske jedinice, područje općine te šumskogospodarsko područje) izrađuju se na osnovu planova gospodarenja za gazdinske klase.

Planovi gospodarenja predstavljaju obavezujuće okvire za realizatore ove šumskogospodarske osnove.

6. PLAN SJEČA

PLAN OBIMA SJEČA ZA "DRVARSKO-dio i BOSANSKOGRAHOVSKO-dio" ŠUMSKOGOSPODARSKO PODRUČJE.

OBIM SJEČA PO ŠIRIM KATEGORIJAMA ZA "DRVARSKO-dio i BOSANSKOGRAHOVSKO-dio" ŠUMSKOGOSPODARSKO PODRUČJE KATEGORIJA / ŠIFRA / 1000 / POVRŠINA HA / 4058,80 / NAZIV / VISOKE ŠUME SA PRIRODNOM OBNOVOM.

Vrste drveća	Masa krupnog drveta za 10 godina							Prosjek godišnji	
	m ³ posječeno po 1 ha						Ukupno		Na cijeloj površini
	Debljinska klasa u cm								
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>			
Četinari	0.03	0.74	1.71	4.18	13.42	0.52	20.6	83600	8360
Lišćari	0.12	2.9	4.81	16.32	21.26	1.41	46.81	190000	19000
Ukupno	0.14	3.64	6.51	20.50	34.67	1.93	67.41	273600	27360

OBIM SJEČA PO ŠIRIM KATEGORIJAMA ZA "DRVARSKO-dio i BOSANSKOGRAHOVSKO-dio" ŠUMSKOGOSPODARSKO PODRUČJE KATEGORIJA / ŠIFRA / 3000 / POVRŠINA HA / 473,3 / NAZIV / ŠUMSKE KULTURE.

Vrste drveća	Masa krupnog drveta za 10 godina							Ukupno	Na cijeloj površini	Prosjek godišnji
	m ³ posječeno po 1 ha									
	Debljinska klasa u cm									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>				
Četinari	0.3	5.13	7.29	0	0	0	18.64	1840	184	
Lišćari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ukupno	0.3	5.13	7.29	0	0	0	18.64	1840	184	

OBIM SJEČA PO ŠIRIM KATEGORIJAMA ZA "DRVARSKO-dio i BOSANSKOGRAHOVSKO-dio" ŠUMSKOGOSPODARSKO PODRUČJE KATEGORIJA / ŠIFRA / 4000 / POVRŠINA HA / 7511,70 / NAZIV / IZDANAČKE ŠUME.

Vrste drveća	Masa krupnog drveta za 10 godina							Ukupno	Na cijeloj površini	Prosijek godišnji
	m ³ posječeno po 1 ha									
	Debljinska klasa u cm									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80>				
Četinari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Lišćari	0.58	3.79	3.14	1.8	0.56	0.05	9.92	74.500	7450	
Ukupno	0.58	3.79	3.14	1.8	0.56	0.05	9.92	74.500	7450	

7. PLAN ISKORIŠTAVANJA ŠUMA

Plan iskorištavanja šuma razrađen je za glavne šumske proizvode i ostale šumske proizvode uz prikaz osnovnih osobina primjenjene tehnologije i sredstava za realizaciju proizvodnje.

Plan iskorištavanja šuma za glavne šumske proizvode

Obim i struktura planirane proizvodnje šumskih sortimenata se temelji na planiranom obimu i strukturi sječe drvene mase i kvalitetnoj tehničkoj procjeni drvene mase.

Obim i asortiman planirane proizvodnje šumskih drvnih sortimenata je određen na osnovu „Sortimentnih tablica“ na bazi krupnog drveta od grupe autora (Drinić P., Matić V., Pavlič J., Stojanović O., Vukmirović V.) u izdanju Šumarskog fakulteta u Sarajevu 1980. god. Asortiman je određen po kategorijama šuma za šumskoprivredno područje, za područje gospodarskih jedinica i za područje općine, na osnovu plana sječa za 10. godina. Iako se vidi iz predočenih tabelarnih pregleda plana proizvodnje šumskih drvnih sortimenata, obuhvaćeni su svi sortimenti, po tablicama, odnosno još uvijek važećim standardima.

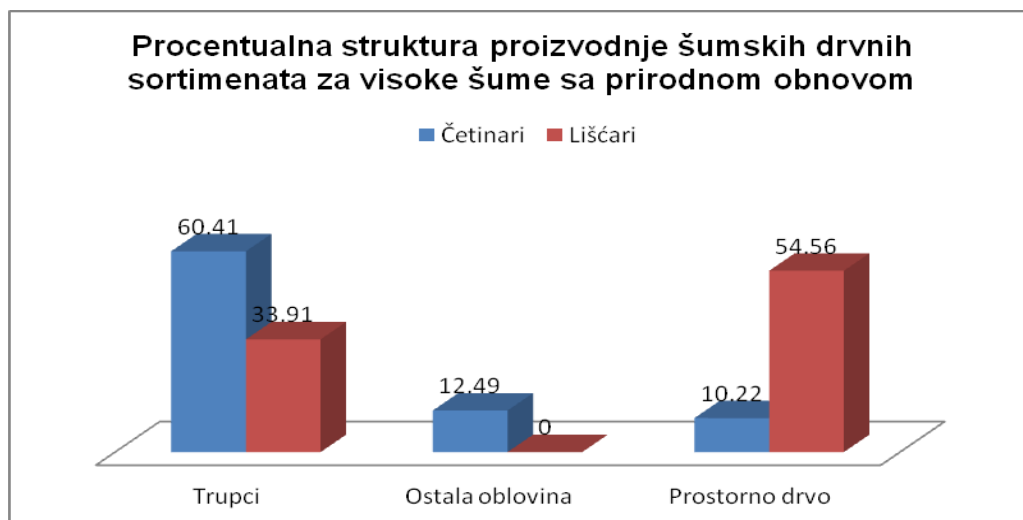
Već duži niz godina nema plasmana za šipove, stubove za hmelj i vinograde, motke i kolje isti se i ne proizvode. Uvođenjem armirano-betonskih stubova potražnja za TT stubovima i dalekovodnim stubovima od drveta je simbolična. Manje količine šipova i TT stubova je moguće plasirati kao pilansku oblovinu, veći dio će skupa sa jamskim drvetom i

manjim dijelom stubova za hmelj po svemu sudeći naći plasman kao celulozno drvo. Prilikom planiranja prihoda od drveta, prednje činjenice se moraju imati na umu. U narednom pregledu dat je prikaz drvnih sortimenata po vrstama drveća ukupno za četinare i ukupno za lišćare te procentualno učešće drvnih sortimenata po kategorijama i ukupno na bazi krupnog drveta.

PROIZVODNJA DRVNIH SORTIMENATA PO KATEGORIJAMA ŠUMA

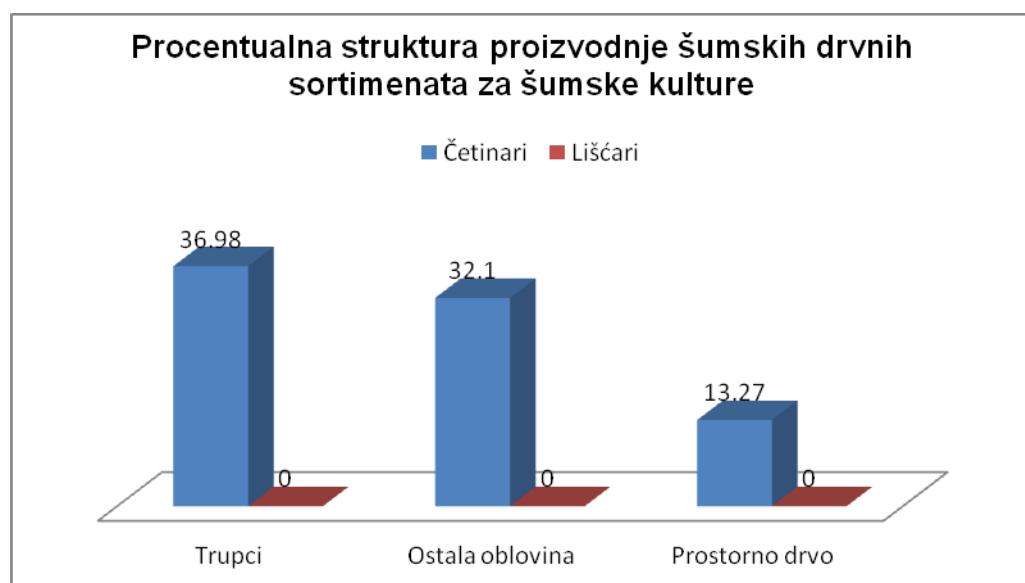
Visoke šume sa prirodnom obnovom

Vrsta sortimenta	četinari			lišćari		
	za 10 god.	godišnje	%	za 10 god.	godišnje	%
	m ³			m ³		
F i L Trupci	753	75	0,90	4941	494	2,60
PT I klase	18833	1883	22,53	9256	926	4,87
PT II klase	23383	2338	27,97	22182	2218	11,67
PT III klase	7536	754	9,01	28051	2805	14,76
Trupci	50504	5050	60,41	64429	6443	33,91
ŠIP	886	89	1,06			
TT	2140	214	2,56			
Obla građa	4020	402	4,81			
Sitno TD	3399	340	4,07			
Ostala oblo.	10444	1044	12,49			
Ukupno oblo.	60949	6095	72,90	64429	6443	33,91
Celuloza	8088	809	9,67	40105	4011	21,11
Ogrijev I+II+III	456	46	0,55	63552	6355	3345
Prostorno drvo	8544	854	10,22	103567	10366	54,56
Netto sortimenti	69493	6949	83,13	168087	16809	88,47
Otpadak	14107	1411	16,87	21913	2191	11,53
Ukupno	83600	8360	100	190000	19000	100

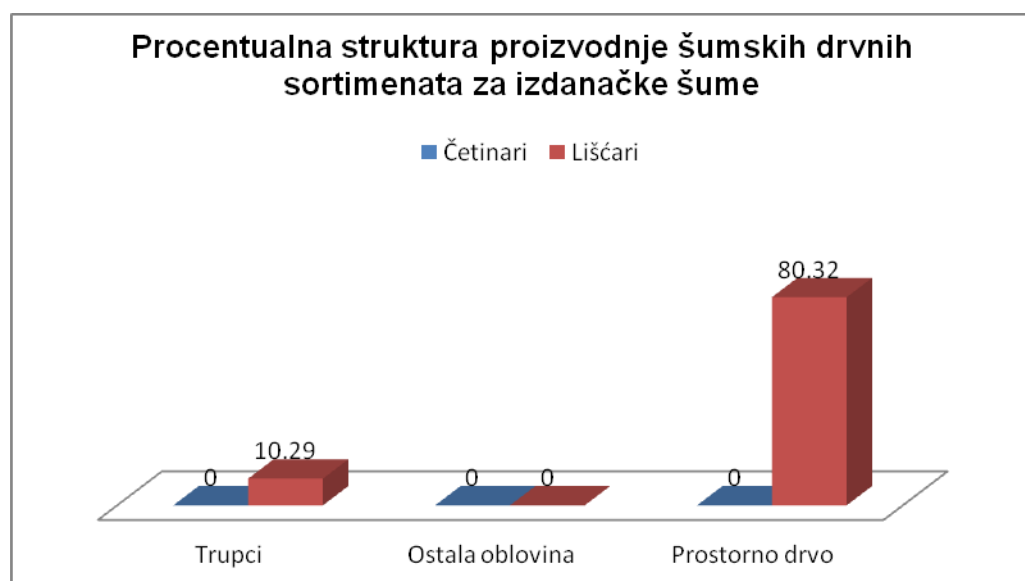
Šumske kulture

Vrsta sortimenta	četinari			lišćari		
	za 10 god.	godišnje	%	za 10 god.	godišnje	%
	m ³			m ³		
F i L Trupci	2	0	0,10	0,00	0,00	0,00
PT I klase	185	19	10,07	0,00	0,00	0,00
PT II klase	409	41	22,22	0,00	0,00	0,00
PT III klase	84	8	4,59	0,00	0,00	0,00
trupci	680	68	36,98	0,00	0,00	0,00
ŠIP	10	1	0,52	0,00	0,00	0,00
TT	71	7	3,88	0,00	0,00	0,00
Obla građa	258	26	14,04	0,00	0,00	0,00
Sitno TD	251	25	13,65	0,00	0,00	0,00
ostala oblo.	591	59	32,10	0,00	0,00	0,00
ukupno oblo.	1271	127	69,08	0,00	0,00	0,00
Celuloza	233	23	12,69	0,00	0,00	0,00
Ogrijev I+II+III	11	1	0,58	0,00	0,00	0,00
prostorno drvo	244	24	13,27	0,00	0,00	0,00
Netto sortimenti	1515	152	82,35	0,00	0,00	0,00
Otpadak	325	32	17,65	0,00	0,00	0,00
Ukupno	1840	184	100	0,00	0,00	0,00

Izdanačke šume

Vrsta sortimenta	četinari			lišćari		
	za 10 god.	godišnje	%	za 10 god.	godišnje	%
	m ³			m ³		
F i L Trupci	0	0	0	83	8	0,11
PT I klase	0	0	0	389	39	0,52
PT II klase	0	0	0	2774	277	3,72
PT III klase	0	0	0	4424	442	5,94
trupci	0	0	0	7670	767	10,29
ŠIP	0	0	0	0	0	0
TT	0	0	0	0	0	0
Obla građa	0	0	0	0	0	0
Sitno TD	0	0	0	0	0	0
ostala oblo.	0	0	0	0	0	0
ukupno oblo.	0	0	0	7670	767	10,29
Celuloza	0	0	0	21969	2197	29,49
Ogrijev I+II+III	0	0	0	37869	3787	50,83
prostorno drvo	0	0	0	59839	5984	80,32
Netto sortimenti	0	0	0	67508	6751	90,62
Otpadak	0	0	0	6992	699	9,38
Ukupno	0	0	0	74500	7450	100

Plan iskorištavanja sekundarnih šumskih proizvoda

Samoniklo ljekovito bilje, šumski plodovi, gljive i ostalo

U dosadašnjem korištenju prirodnih resursa šumarstva kao privredne grane, dominantnu ulogu ima proizvodnja i korištenje drveta, dok se ostalim mogućnostima korištenja šuma i šumskog kompleksa nije dovoljno poklanjalo pažnje. Ovakav odnos je neshvatljiv naročito u sadašnjim uslovima privređivanja kada okolnosti zahtjevaju korištenje svih raspoloživih resursa sa kojima šumarstvo raspolaže.

Savremena farmaceutska, kozmetička i prehrambena industrija u novije vrijeme sve više koriste samoniklo ljekovito bilje, plodove, gljive i ostalo, u tehnološkom procesu proizvodnje. Otkupne cijene sporednih šumskih proizvoda omogućavaju, uz dobru organizaciju, racionalno sakupljanje, sušenje, distribuciju i dodatnu zaradu u šumarstvu.

Svakako da bavljenje poslovima na sakupljanju sušenju, doradi i distribuciji ljekovitog bilja, šumskih plodova, gljiva i ostalog, zahtjeva ozbiljan stručan i organizovan rad, pa u tom smislu treba sačiniti poseban program-studiju koji bi uglavnom obuhvatio:

- Izbor komercijalnih vrsta ljekovitog bilja, gljiva, šumskih plodova i ostalih sporednih proizvoda sa kojima raspolaže šumskogospodarsko područje,
- Izbor lokacije za otkup i uskladištenje,
- Izbor najpovoljnije lokacije za podizanje sušare i
- Izrada organizacije i sistematizacije radnih mjesta.

8. PLAN UZGAJANJA ŠUMA

Obim i vrsta šumsko-uzgojnih radova određuju se na temelju stanja šuma i šumskih zemljišta, tehničkih ciljeva gazdinskih klasa a utvrđuju se po gazdinskim klasama, po vrsti i obimu radova za visoke šume sa prirodnom obnovom, šumske kulture, izdanačke šume i neobrasle površine sposobne za pošumljavanje.

U gazdinskim klasama visokih šuma sa prirodnom obnovom u kojima je tehničkim ciljem gazdinskih klasa određeno skupinasto-preborni obim pošumljavanja planira se prema površini sječina s obzirom na dužinu turnusa i predpostavljenog podmladnog razdoblja, taksacionog podatka o zastupljenosti podmladka i procjenjene površine koju treba pošumiti.

VRSTA I OBIM ŠUMSKO-UZGOJNIH RADOVA

Za naredni uređajni period na ŠGP „Drvarsko-dio i Bosanskograhovsko- dio“ šumsko-uzgojni radovi koji se planiraju po gazdinskim klasama svrstavaju se u kategorije šuma i sumiraju se za cijelo područje a prema vrsti radova dijele se na:

1. Pošumljavanje sadnica sadnjom koja se predviđa

- u visokim šumama sa prirodnom obnovom, pošumljavanju na skupinama pri primjeni skupinasto-prebornog sistema sječa,
- u pošumljavanj šibljaka i goleti u pojasu šuma različitih staništa.

2. Popunjavanje prirodnog podmladka

- dolazi u obzir na mjestima gdje je uspjeh sadnje slab.
- u visokim šumama gdje je primjenjen skupinasto-preborni sistem sječa gdje se primjenjuje podmlađivanje oplodnim sječama, a uspjeh nije zadovoljavajući.
- u visokim šumama gdje se primjenjuje sistem prebornih i skupinasto prebornih sječa, gdje prirodno podmlađivanje slabije.

3. Njega šumskih kultura

- u postojećim kulturama ispod taksacione granice
- u visokim šumama na formiranim pošumljenim skupinama
- na novopodignutim šumskim kulturama na goletima

4. Njega prirodnog podmladka

- u visokim šumama sa prirodnom obnovom.

Obim šumsko-uzgojnih radova visokih šuma sa prirodnom obnovom

GK	Pov. GK	POŠUMLJAVANJE			POPUNJAVANJE PRIROD. PODMLATKA			POPUNJAVANJE ZASADA KULTURA			UKUPNO SADNJA			NJEG. ZAS. (KUL.) ha	NJEG. A PRIR. POD. ha
		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k			
			Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		
1117	1080	14.7	11	25.7	0.3	0.2	0.5	1.8	1.3	3.1	16.8	12.6	29.3	16.5	21.6
1202	2167	24.8	24.8	37.2	1	1	1.5	3	3	4.5	28.8	28.8	43.2	27.8	43.4
1210	593.3	5.9	11.8	2.9	0.06	0.1	0	0.7	1.4	0.4	6.7	13.3	3.3	6.6	11.9
1303	217.7	3.6	8.1	0.9	0.04	0.1	0	0.4	1	0.1	4.1	9.1	1	4	4.3
1000	4058.8	49	55.7	66.7	1.4	1.4	2	5.9	6.7	8.1	56.4	63.8	76.8	54.9	81.2

Obim šumsko-uzgojnih radova šibljaka

GK	Pov. GK	POŠUMLJAVANJE			POPUNJAVANJE PRIROD. PODMLATKA			POPUNJAVANJE ZASADA KULTURA			UKUPNO SADNJA			NJEG. ZAS. (KUL.) ha	NJEGA PRIR. POD. ha
		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k			
			Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		
5204	227.1	24	42	18	0	0	0	2.9	5.1	2.1	26.9	47	20.1	26.9	0
5301	5.3	1	1.8	0.7	0	0	0	0.1	0.2	0.1	1.1	2	0.8	1.1	0
5403	2.6	1	1.8	0.7	0	0	0	0.1	0.2	0.1	1.1	2	0.8	1.1	0
5404	580.8	61	106.7	45.8	0	0	0	7.3	12.8	5.5	68.3	119.5	51.3	63.3	0
5000	823.8	84.7	152.3	65.2	0	0	0	10.4	18.3	7.8	97.4	170.5	73	97.4	0

Obim šumsko-uzgojnih radova goleti

GK	Pov. GK	POŠUMLJAVANJE			POPUNJAVANJE PRIROD. PODMLATKA			POPUNJAVANJE ZASADA KULTURA			UKUPNO SADNJA			NJEG. ZAS. (KUL.) ha	NJEGA PRIR. POD. ha
		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k		Pov. (ha)	Br. sad. u 000. k			
			Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		Čet.	Liš.		
6204	141.8	15	26.2	11.2	0	0	0	1.8	3.1	1.4	16.8	29.4	12.6	16.8	0
6403	11	1	1.8	0.8	0	0	0	0.1	0.2	0.1	1.1	2	0.9	1.1	0
6404	166.1	17	29.7	12.8	0	0	0	2.1	3.69	1.5	19.1	33.3	14.3	19	0
6000	318.9	33	57.7	24.8	0	0	0	4	6.9	3	37	64.6	27.8	36.9	0

9. PLAN ZAŠTITE ŠUMA

Sve mjere na zaštiti šuma moraju se provoditi u toku cijele godine, zavisno od opasnosti koja je potencijalno moguća dati period i zavisno od stepena ugroženosti šuma od biotskih i abiotskih faktora.

Plan zaštite šuma utvrđuje se za ŠGP kao cjelinu. Planom se utvrđuju: štetočine, uzročnici bolesti i drugi štetni faktori od značaja za zdravstveno stanje i stepen oštećenosti šuma, mjere koje će se provoditi u cilju zaštite šuma i šumskih zasada te uslovi koji će se obezbijediti za njegovo izvršenje (čl. 55 Pravilnika o elementima za izradu ŠGO).

Zakonska obaveza za izradu plana za zaštitu šuma proističe iz članova: 2, 11, 12, 18, 19 i 23 Uredbe o šumama i član 55 i 56 Pravilnika o elementima za izradu ŠGO u sklopu integralne zaštite šuma, kao jednog od važnih uslova za uspješno gazdovanje šumama.

Plan zaštite šuma sadrži odvojene cjeline koje se odnose na zaštitu šuma i šumskih zasada od:

- insekata i drugih životinja (glodari, ptice, stoka, divljač...),
- uzročnika bolesti,
- požara,
- drugih štetnih faktora (abiotski, antropogeni i drugih).

10. PLAN INVESTICIJA

Za realizaciju planova ŠGO potrebno je obezbijediti financijska sredstva za biološku obnovu šuma kao i za tehničko opremanje, te ostala ulaganja investicijskog karaktera koja se prema čl. 58 važećeg Pravilnika o elementima ŠGO utvrđuju za šumskogospodarsko područje kao suma potrebnih ulaganja za realizaciju planova ŠGO i sadržava:

- plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva,
- plan izgradnje ostalih objekata potrebnih za gospodarenje šumama,
- plan nabavki mehanizacije i druge opreme investicijskog karaktera,
- plan ostalih investicijskih ulaganja.

10.1 Plan izgradnje i rekonstrukcije šumskih puteva

Od stepena otvorenosti područja, ovisi uspješna realizacija provođenja planova ŠGO, te se za naredno uređajno razdoblje planira izgradnja novih i rekonstrukcija postojećih puteva.

Pored važnosti koju putna mreža ima u gospodarenju šumama tu je i navedena socijalna funkcija, jer putevi pored otvaranja šuma i šumskog tla povezuju mnoga seoska naselja i uključuju ih u globalnu mrežu prometnica.

Polazeći od postojećeg stanja svih javnih i šumskih prometnica i otvorenosti pojedinih gospodarskih jedinica kao i područja u cjelosti, te stanja drvnih zaliha gazdinskih klasa i potreba za realizacijom ostalih planova osnove planirani su novi putni pravci koje treba izgraditi u narednom uređajnom periodu ili izvršiti rekonstrukciju i dogradnju postojećih puteva. Dužina novoplaniranih puteva i prometnica predviđenih za rekonstrukciju ovisiti će od veličine sredstava izdvojenih za biološku obnovu šuma.

Planirane saobraćajnice

Gosp. Jedinica	Dionica	Naziv puta ili odjela koji se otvaraju	Ukupno put u km.
Osječenica-K.V.	1	Korito-Malinjak, otvara odjele 31,47 i 48	2
	2	Bezdana, otvara odjel 23	1.3
Ukupno G.J. "Osječenica- Kulen Vakuf"			3.3
Osječenica-Drvar	1	Otvora odjele 27,28,30,31 i 32	4.2
Ukupno ŠGP " Drvarsko-dio i Bosanskograhovsko-dio"			7.5

10.2 Investicijska ulaganja u biološku obnovu šuma

Sredstva za biološku obnovu šuma obezbjeđuje korisnik državnih šuma za radove i opremu utvrđene člankom 7. st. 1 i 2 Uredbe o šumama i ne mogu se koristiti u druge svrhe niti prelijevati na drugo ŠGP a neutrošena sredstva izdvojena za ovu svrhu prenose se u narednu godinu i koriste se na način utvrđen citiranom Uredbom, od kojih se za naredno uređajno razdoblje planira.

BILOŠKA OBNOVA ŠUMA

Da bi se obezbjedio kontinuitet gospodarenja šumama, uredba o šumama (Član 33 i 47) obavezuje gospodarska društva kojima je povjereno gospodarenje ovim nacionalnim resursom, da po stopi od najmanje **7% godišnje** izdvajaju finansijska sredstva u vidu naknade za korištenje državnih šuma ostvarena prodajom drvnih sortimenata, po prosječnoj

godišnjoj cijeni sortimenata na panju, kao i prihoda ostvarenih prodajom ne drvnih šumskih proizvoda i uplaćuju po propisu čl. 47 Uredbe i iz prihoda od drveta i sekundarnih šumskih proizvoda financirati izvršenje sljedećih članova:

- Plana izgradnje šumskih kamionskih puteva,
- Plana šumsko-uzgojnih radova,
- Plana korištenja sekundarnih šumskih proizvoda,
- Plana zaštite šuma,
- Ostala ulaganja.

1. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA ŠUMSKIH KAMIONSKIH PUTEVA

Planirana vrsta radova	Predračunska vrijednost u (KM)
Izgradnja novih puteva 7.5 km	1.125.000,00
Održavanje vlaka i puteva (procjena)	350.000,00
Ukupna vrijednost investicija za 10 god.	1.475.000,00
Prosječna godišnja vrijednost investicija	147.500,00

2. ŠUMSKO-UZGOJNI RADOVI

Planirana vrsta radova	Predračunska vrijednost u (KM)
Pošumljavanje	350.490,00
Popunjavanje prirodnog podmladka	2.940,00
Popunjavanje kultura	51.640,00
Njega zasada (kultura prosječno sve faze)	151.360,00
Njega prirodnog podmladka	33.290,00
Ulaganja u opremu	7.640,00
Ukupno šumsko-uzgojni radovi za 10 god.	670.530,00
Prosječno godišnje šumsko-uzgojni radovi	67.053,00

3. ZAŠTITA ŠUMA

Planirana vrsta radova	Predračunska vrijednost u (KM)
Nabavka opreme i zaštitnih sredstava prema planu zaštiti šuma	65.000,00
Istraživanje oštećenosti šuma, studije, angažmani i ostala ulaganja	15.000,00
Ukupno šumsko-uzgojni radovi za 10 god.	80.000,00
Prosječno godišnje šumsko-uzgojni radovi	8.000,00

4. REKAPITULACIJA INVESTICIJA ZA NAREDNI UREĐAJNI PERIOD

Planirana investicijska ulaganja	Ukupno za 10 god.	Prosječno godišnje
Izgradnja puteva i mostova	1.475.000,00	147.500,00
Šumsko-uzgojni radovi	670.530,00	67.053,00
Zaštita šuma	80.000,00	8.000,00
Iskorištavanje šuma	405.000,00	40.500,00
Priprema proizvodnje	300.000,00	30.000,00
Ostala ulaganja	5000,00	500,00
Ukupno:	2.935.530,00	293.553

FINANSIRANJA

Finansiranja realizacije planova osnove kao planirana investiciona ulaganja će se obezbjediti iz ostvarenih prihoda, izdvojenih sredstava amortizacije osnovnih sredstava i ostvarene dobiti.

BILANS POSLOVANJA

Upotrebom planiranih prihoda i rashoda se može procijeniti očekivani finansijski rezultat:

-Ukupni godišnji prihod	2.215.118,00 KM
-Ukupni godišnji rashod	2.178.794,00 KM
-Razlika–Dobit/Gubitak	36.324,00 KM
-Porez na dobit (10%)	3.632,40 KM
-Čista dobit	32.691,60, KM.

Očekivana dobit se može promjeniti što uveliko zavisi od realizatora osnove ŠPD "Unsko-sanske šume" kao i uslova – poslovnog ambijenta u toku uređajnog perioda (primjene ŠGO).

Raspored dobiti će svojom odlukom odrediti ŠPD "Unsko-sanske šume", a predviđena investiciona ulaganja bi trebala predstavljati prioritet, jer su pretpostavka za ostvarivanje pozitivnih rezultata i realizaciju osnove u potpunosti.

Iz prethodnih pokazatelja možemo konstatovati se realizacijom planova osnove mogu očekivati pozitivni finansijski rezultati.

ŠPD "UNSKO-SANSKE ŠUME"

ŠGP "DRVARSKO"

ŠGP "DRVARSKO"

ŠGP "DRVARSKO"

- 1 GJ OSJEČENICA-K VAKUF
- 2 GJ OSJEČENICA-DRVAR
- 3 GJ KAMENICA-VUČIAK
- 4 GJ UJLICA

